

הנקודה CO-5 כחלון להבנת המנגנון של מחלות נפשיות והטיפול בהן על פי הרפואה הסינית

מחבר: אביחי וולצ'ק

רפואה סינית הינה רפואה הוליסטית הרואה את האדם כשלם, שלם המייצג את השלם הגדול יותר – הקוסמוס.
חשוב שנזכור כי ברפואה הסינית, "בעיות מנטאליות" אינן שונות מהותית מכל פתולוגיה אחרת. אותו חוסר איזון עשוי להתבטא ברמה הפיזית, ברמה המנטאלית, או בשתייהן. גוף ונפש הם שני הצדדים של אותה המטבע, קשורים זה בזה ב"קשר גורדי" כל עוד יש חיים. קשר זה מובע בביטוי הידוע Jing-Shen, 精神.
ה- Jing, תמציות, מייצגים את החומר התמציתי אשר ממנו נבנה גופנו ומקבל צורה. ה- Shen, Spirits, מייצג את הניצוץ השמימי אשר נותן חיות לחומר, ה"רוח". כל עוד יש חיים, מתקיים קשר בין החומר לבין הרוח.
הנאמר כאן מקבל המחשה מעצם העובדה כי כל נקודת דיקור יכולה להשפיע על המטופל הן ברמה הפיזית והן ברמה המנטאלית.
כל אחד מבין אחד-עשר ה- Zang Fu, או מבין שניים עשר המרידיאנים, מתפקד ומתבטא ברמה הפיזית וברמה המנטאלית.
בבואנו לאבחן מטופל, נשב מולו, נתבונן בו, נקשיב לו, נריח אותו, נרגיש אותו, וכל זה כדי להגיע לאבחנה בסיסית בשפה של יין ויאנג וחמשת האלמנטים; איזה אלמנט אינו מאוזן, האם יש כאן מצב של עודף או של חוסר? של יין או של יאנג? איזה איבר או מרידיאן בתוך האלמנט אינו מאוזן? נקיים תהליך זה עם כל מטופל, ואין זה משנה אם תלונתו הינה במישור הפיזי או במישור המנטאלי.

בזכרנו את הנאמר לעיל, נתמקד עתה באספקטים הקשורים באופן ישיר יותר לעולמנו המנטאלי. עולם זה הינו עשיר ומגוון וישנם מספר מנגנונים הקשורים בו.
מאמר זה נותן הצצה חלקית בלבד לעולם מנטאלי זה.
ה"חלון" אשר דרכו נביט נקרא "ערוץ יאנגי", 陽 谿, Yang Xi; זוהי הנקודה CO-5 אשר נקראת גם "מנהיג מרכזי" או "חוסן מרכזי", 中 魁, Zhong Kui.

השמות של נקודות הדיקור הינם בעלי משמעויות הניתנות להבנה במספר רבדים. כמעט תמיד ברובד הראשון תהיה התייחסות למיקום הנקודה, וברבדים הנוספים ירמז על איכויותיה האנרגטיות. לעיתים נקודת דיקור מקבלת שמות נוספים על מנת להאיר או להדגיש אספקטים נוספים הקיימים בה.

שמה של CO-5, "ערוץ יאנגי", מתייחס למיקומה באספקט היאנגי של היד בין שני גידים – ב"ערוץ".

CO-5 הינה נקודת האש של Shou Yang ming (מרידיאן המעי הגס). ככזו היא יודעת להביא או להוציא חום מהמרידיאן.

ברמת המרידיאן CO-5 תוציא עודף חום בעיקר מאזור הראש והפתחים העליונים, כפי שניתן לראות באינדיקציות שלה המופיעות בספרים השונים. בספרות מתוארים סימפטומים פיזיים רבים, אך חשוב שזכור כי **אזור ה"ראש והפתחים העליונים"** הינו **אזור מרכזי בשביל פעילות ה-Shen** ויכולתה להתבטא ולתקשר.

התבוננות באינדיקציות השונות של CO-5 מלמדת כי נקודה זו יודעת להוציא חום גם מה-Shou Tai yin (מרידיאן הקיבה) ומ-Zu Yang ming (מרידיאן הריאות) – שני המרידיאנים אשר נמצאים בקשר אנרגטי ישיר עם Shou Yang ming. **חום זה הנמצא בחזה עלול להפריע ל-Shen ולגרום לתופעות מנטאליות.**

כדי להבין את יכולתה של CO-5 ונקודות נוספות מהמרידיאן להוציא חום מהחזה יעזור לנו לראות את המכנה המשותף בין Shou Yang ming, Zu Yang ming ו- FEI ('ריאות'): המכנה המשותף הוא הקשר ל**אלמנט המתכת**. כדי להבין את אלמנט המתכת אנו צריכים לחזור ל**ארבעת העונות** – **לסתיו**. טבע הדברים הוא כזה שבסתיו חל **היפוך** מופלא בתנועת הצמיחה וההתרחבות אשר החלה באביב ואשר הגיעה לשיאה בשפע של הקיץ. בסתיו היין מתחיל לגדול, נכנסת קרירות, היאנג נאסף ומתחיל להתכנס פנימה בחזרה אל חיקו של היין.

המתכת שומרת על האש, נותנת לה גבולות, מאפשרת לה להתבטא. בגוף אנו נמצא את FEI לצידו של XIN ("הלב") במחמם העליון. כל מערכת היחסים בין שני איברים אלו, בין ה"קיסר" לבין "עוזרו הקרוב והנאמן" תובן מתוך התבוננות במתרחש בסתיו! אם איכות המתכת של Yang ming לא תצליח במשימתה לכנס את היאנג אל תוך היין, אזי תהיה הצטברות של הרבה יאנג. עודף היאנג ישפיע על החזה, על XIN, מאחר ולא תהיה הקרירות הדרושה להרגעת האש.

בואו נבחן מספר דוגמאות קלאסיות לשימוש בנקודה:

בספר מספר 8 של ה- **Da Cheng**, ב"קטגוריה של XIN, PI, WEI" ('לב', 'טחול', 'קיבה'), נאמר:

"למצב של XIN צוחק": CO-5, SI-5, HT-7, LU-7, LU-10, PC-8, KI-7, BL-13.

אנו מוצאים כאן את CO-5 יחד עם נקודות נוספות אשר יכולות להוציא חום מהחזה, חום הגורם לצחוק בלתי פוסק (מאניה), ביחד עם נקודות "מייצבות" או מקרקעות. נשים לב לכמות הגדולה של נקודות האש השייכות למרידיאנים אשר משפיעים על החזה.

דוגמה נוספת:

בספר מספר 8 של ה- **Da Cheng**, ב"קטגוריה של פתוגן ב-XIN, מאניה ודמנציה (Dian Kuang, 癲狂) נאמר:

"לפתוגן ב-XIN עם מאניה ודמנציה: BL-2, LU-5, PC-5, CO-5

xīn xié diān kuáng cuán zhú chǐ zé jiàn shǐ yáng xī
"心邪癲狂攢竹尺澤間使陽谿"

כאן אנו מוצאים את CO-5 יחד עם נקודות לקירור החזה והרגעת XIN, FEI ו-GAN. בשילוב זה אנו מוצאים נקודות מתכת ומים אשר יודעות לקרר ולווסת את האש.

קריאה בספר מספר 8 של ה- **Da Cheng** מלמדת כי CO-5 מופיעה **בשילובים רבים במיוחד דווקא בתוך קטגוריית "פתוגן ב-XIN, מאניה ודמנציה"**.

שייכותה ל- Shou Yang ming והקשר עם FEI, והיותה נקודת אש, כל אלה עושים אותה נקודה מאוד חשובה להוצאת עודף חום מהחזה. כאמור, חום בחזה מפריע לשקט הדרוש ל- XIN, מה שמוביל למגוון של בעיות מנטאליות. אנו מבינים כי שמה של CO-5, "ערוץ יאנגי", אינו מתייחס רק למיקומה. השם מבטא את מהותה של CO-5, כנקודת האש של ה- Shou Yang ming, לנקז עודפים של יאנג, של אש.

שמה הנוסף של CO-5, 中魁, zhōng kuí, "מנהיג מרכזי" / "המנהיג שבמרכז", או "חוסן מרכזי" מרמז על השפעתה של CO-5 על XIN ועל FEI.

פרק 22 של ה- Ling Shu דן במצבי טירוף ודמנציה. במקרים רבים המופיעים בפרק נאמר כי יש להשתמש בנקודות של Shou Yang ming, Shou Tai yang, Shou Tai yin (מרידיאני המעי הגס, המעי הדק, והריאות). מרידיאנים אלו יכולים להוציא חום מהחזה, או לקרר את החזה, ומכאן חשיבותם למצבים המנטאליים.

לסיכום:

ברפואה הסינית החזה נקרא לעיתים "מושב הרגשות". דייריו הם XIN ו- FEI ('לב' ו'ריאות'). XIN אחראי על עולמנו הרגשי והמנטאלי, FEI מסייעת לו בכך. שני איברים אלו שייכים לאלמנט האש ולאמנט המתכת, וחושפים מערכת יחסים מיוחדת במינה של תלות הדדית בין האש והמתכת. CO-5, נקודת האש על מרידיאן המתכת, משפיעה על מערכת יחסים זו.

מאמר זה הינו פרי מחקר הכתבים העתיקים שאביחי חוקר מזה כעשר שנים, ואשר מהווה את הבסיס לקורס "שער הזהב" העוסק במהותן האנרגטית של נקודות הדיקור. לתגובות ניתן לפנות אל אביחי במייל avihairis@gmail.com